

Fortsætter fra side 3.

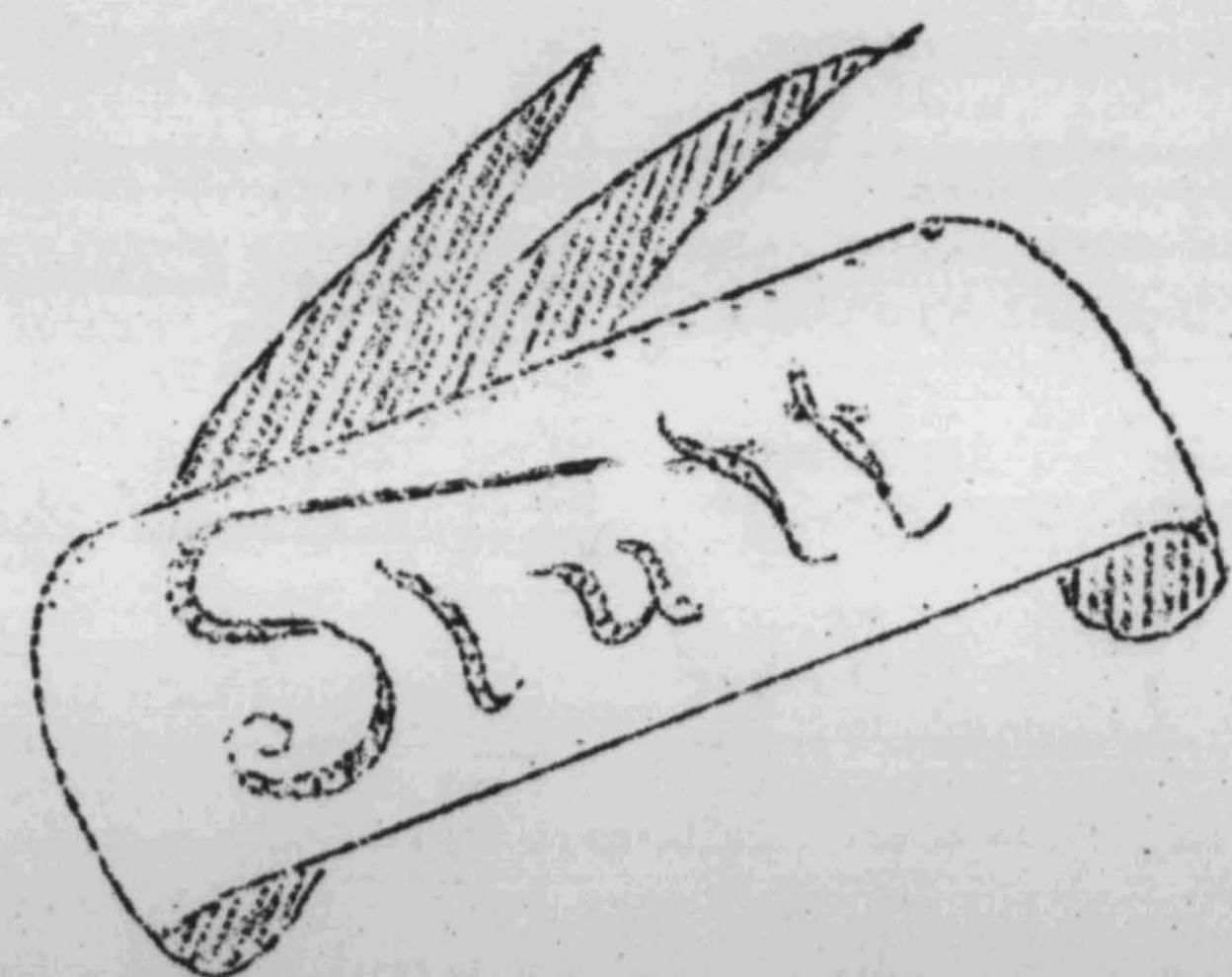
De ønsket ikke et enig norsk folk. Og så begynte forhandlingene med stortingets presidentkap om en fremtidig ordning. Kongen ble sparkt om han frivillig ville trekke sig tilbake. Han avslog. Det viste sig etterhvert umulig før tyskerne å oppå en ordning med stortingen som var fornøyd med. De opplysninger Terboven senere har gitt om disse forhandlinger er feilaktige. Men de viste sig snart at disse forhandlinger bare var spillfekter fra tyskernes side. Bak stortingets rygg drev de samstundes og laget en ny regjering. De turde ikke en gang overlate til N.S. å lage regjering på egen hånd. Det ville bli en ny fiasco lik den av 9.april 1940. Derfor sikret tyskerne sig endel fagfolk utenfor N.S. til de viktigste departementer, nemlig Ravner, forsyningssd. Sandberg, finansd. og Johansen handelsd. Fretheim i handelsd. vil heller ikke være bekjent av å være medlem, selv om han gir inntrykk av å passe der. I de øvrige departementer får så de norske nazister lov å leke regjering. Men det er tyskerne som bestemmer, de avgjør alt av betydning.

Siden har verdenshistorien gått sin gang. Hitler har mer enn gang bedt England om fred. Men han har ikke fått den. Og idag ser vi utgangen på krigen. Vi talker dem som hadde styrke og mot til å kjempe videre i all motgangen. Konge og regjering så riktig. Norge blir atter et fritt land.

TIL SLUTT.

Redaksjonskomiteen takker alle bidragsytere, det være seg av stoff eller penger, og håper på fortsatt velvilje. Med hensyn til økonomisk bidrag, vil der bli gitt fullt regnskap etter krigens opphør. For nye leseere vil vi få meddele at økonomisk støtte vil være av stor betydning, idet bladets opplag vil kunne økes.

Til alle den som ikke finner innsendt stoff i dette nummer, vil vi trøste med at det kommer ettermålt som plassen tillater det.

Mappe 46
Ekspl. 5 A
Arg. 1941
O.V. 459
Jfr. 41

2070

Nr. 5

1 mai

1941

1ste årg.

H I R D O G V Å B E N Å R E .

Medlemmer av Nasjonal Samling gør idag rundt og agitterer for hilsending til regiment Nordland. Et av de mest ivrige talisnemner var gjennomgangen av den "norske våbenare" er stabssjefen i hirden, Thronsen, det kan derfor være på sin plass å se litt på hvordan denne herre forsvarte den "norske våbenare" under aprildagen.

Thronsen var løirinhabit i garden. Han var i tjeneste den 9. april, men to dager forvant han fra sitt kompani. Første gang forevart han fra Terningmoen. Han ble ikke ruskt og funnet av sin militære sjef. Et par dager etter ble han igjen borte fra sitt kompani, som nå var kommet til

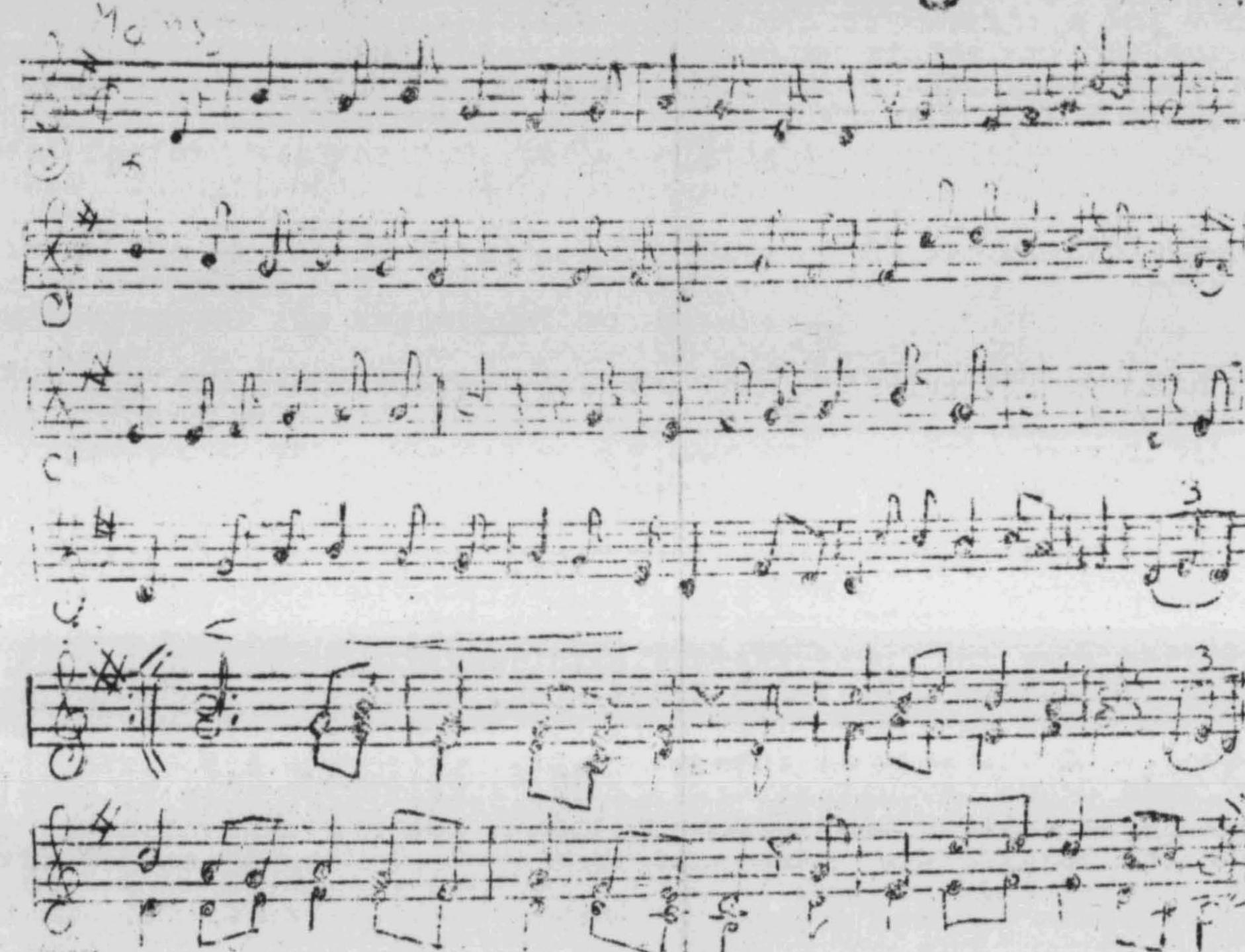
RTmedal. Han ble endelig arrestert nedi Gudbrandsdalen av den militære distriktsjef. Fremdeles iført Hans Majestet Kongens uniform før gardesoldater ble han ført til Lillehammer og innsatt i fengsel där. Han satt fengslet inntil han ble løslatt av de herrer som han nå er satt til å tjene og som han idag taler om "norsk våbenare" for å dekke over sitt store forfælt og for å få utbetaalt soldatningen, skaffet han seg senere lægeattest for bombesjokk.

En kjent mann i Oslo ble ført en tid siden slått ned av hirden utenfor sitt hjem. Det dreiet seg om en hevna. I halvt bevisst tilstand ble den overfaldne bortopp i sin leilighet av overfaldsmennene. Disse ble mottatt av offrorets frue, og etter å ha ført et truende språk, forlangte hirdittene utlevert husets beholdning av Whisky. Dagen etter fikk fruen oppringning fra en av dem. Han navngir seg og forlanger en påskjønnelse i kontante pengar fordi han har vært så olskvædig å bære ham hjem da denne ble funnet kanonfull på gaten.

31. januar ble en 13 års gutt på Gjemsø skole i Skien hentet på skolen av hirden fordi han hadde vært i klamneri med en hirdgutt før p. g. a. av en toering i jakkeoppslaget. Han ble kjørt til hirdkameren og klædd naken. To hirdgutter holdt ham over en tabrett mens en tredje pisket ham med en sandulerrom. Den som slo var Odd Jean Dahl, Oslo. Desom holdt gutten var Leif Sullivan knudsen, Skien, og Finn Lyhre, Porsgrunn.

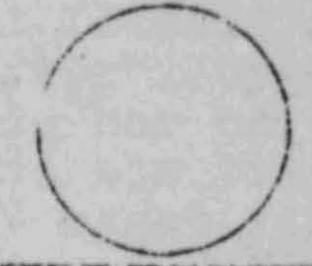
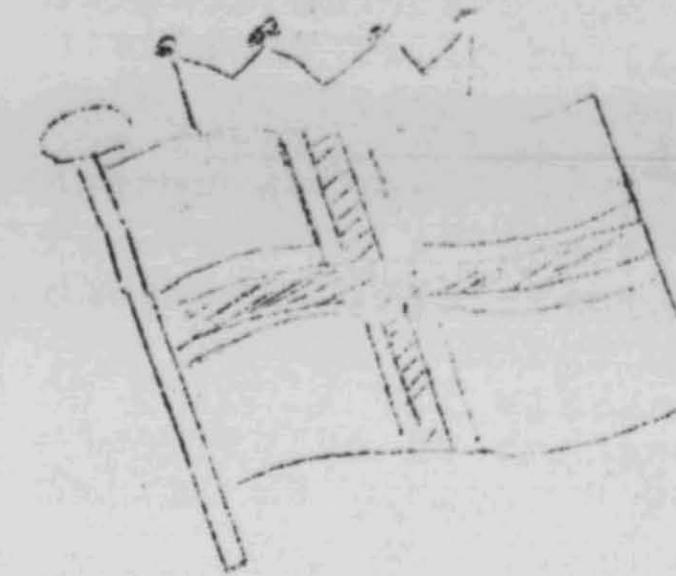
Fortsætter side 7.

SOLDAT-SANG.

1.
Hø krigstrommen kaller, den roper på deg,
nu ulmer det opp til slag.
Vi skal slåss for frihetens sak.
Vi må kjempe å dø for den tro
som tok våre brøders blod.
Vi må slutte en ring, er du en nordmann
må du slåss for fedrelandet.
"Ja, vi vil slåss, vi vil dø for vårt land
i luften, på jord og vann.
Ja vi vil bryte oss gjennem for vår tro
med sverdet som faldte vår bro."

2.
Med våben i hånd og med troskapsed
vi knytter det sterke bånd.
Det gir oss kretter til kamp for fred
og styrker vår troskaps-ånd.
Det gir øre og makt til å gro
på rettferdigheten bro.
Og med Konge og mann
skal vi kjempe oss fram,
vi vil reise vårt land.
"Ja, vi vil slåss o.s.v."

A V I S E N:

Vi sender idag nr. 5 av
avisen og håber at den
blir godt mottatt av alle.

I dette nr.
begynner vi med å offentliggjøre DEN NORSKE HVITBOK som er send ut av
den norske regjering i London. Denne bok vil
gå som fortsettelse i
nr. framover, da vi desverre ikke kan få den
trykt i et halte.

Vi offentliger også
så endel navn på jentene
som flyr sammen med tyske
soldater. Det strømmer
hver dag bunkevis av
navn inn til redaksjonen.

Vi vil også
framheve 1. mai artikkel
som er beregnet
til den norske arbeider-
klassen. Som alle er
kjendt med er denne dag
arbeidernes internasjonale
demonstrasjonsdag.

Den som fikk
avisen forrige gang, for
vi håbo undskyller oss
med at den var så dårlig
trykt og så mange feil.
Det kom av for liten tid.

Til slutt vil
jeg be dere å ikke brenne
avisen eller gjemme på
den, men sende den videre.
Om avisen har et større
opplag enn Fritt Folk,
så må den likevel sendes
videre.

Red.

Stillingen innen N.S. er meget vanskelig.

Det kommer stadig nye utmeldelser til
partiet, og nye medlemmer synes det å være
helt slutt med. Det er imidlertid nokså
vanskelig å bli melåt ut av N.S., og de som
vil være sikker på å bli stroket, må skaffe
seg vidner på at utmeldelsen er skrevet
og postlagt. Hirden har også store vansker.
Nå har alle medlemmer av N.S. mellom 18
og 30 år fått skriftlig ordre om å tjenestevær
i hirden. Det understekes særlig
kraftig at dette er ordre som skal følges.

Haldens nye politimester er i disse dager
oppdaget fra sin stilling. Årsaken er at
han ved nyttår meldte seg ut av N.S.

Tirsdag den 24.-4 kl. 6 avholdt skreddor
Frode Bråthen manckongeoppvisning på
Regnbuen. Framvisningen bestod av N.S. i
hirduniformer. For å tilfredsstille
publikum som bare bestod av N.S. og tyskere.
hadde han fått et tilskudd på kr. loco til
pynting av lillalet.

Omkring 20-4 Bestilte våre tyske beskyttere
hos pelsmaker Jens Evensen på Grønland
1800 kg stabburdspolse og 500 kg smult.
Dette kvantum skulle leveres hver uke.
Samtidig beslagla de det meste av fryse-
riet som samtidig skal ombygges og moderniseres. Dette skal koste omkring kr. 1000.

1
M
A
I
1941.

Det er i år 52 år siden 1. mai ble innstiftet som arbeidernes internasjonale demonstrasjonsdag. Foranledningen var den voldsomme kamp for gjennomførelse av en normal arbeidsdag på 8 timer som ble ført i Amerika. Den amerikanske fagorganisasjon American Federation of Labor (AFL) vant generalstreik 1. mai. Da den 2. den internasjonale det året avholdt sin kongress ble det besluttet at 1. mai skulle vies til internasjonal demonstrasjon, før 8-timersdag. Tørrt for denne tid var det her i Oslo også gjort demonstrasjonstog en 17. mai i år 1896. Det gjaldt også vel 8 timers arbeidsdag som allmennlig etenmerkt.

Det første 1. mai som gikk i 1897 talte 3600 deltagere. Unsord og sydigheter ble det da ikke spart på ovenfor disse si mlo arbeidere som ikke hadde kommet mot tullhusloven, protest mot dommerne over politiske og faglige delmøte var ved å ha lang arbeidsledere i utlandet, ja så si alt som var av interesse for arbeiderklassen. Når dagen ble satt til 1. ste mai så var det for å gi dage en symbolisk betydning. Som våren bryter fram og før alt som er i slogen og på parken til å spire og vokse, slik er det også med arbeidbevegelsen. Fra et lite fra er det vuset op til en sterk, en øget sterk bevegelse og de resultater denne bevegelse har gitt er store og gode. Men selv om bevegelsen er sterk er den desverre enda ikke sterk nok til å forhindre krig og brutale overgrep. Vi står nu att foran 1. ste mai. Det blir heller ikke i år noen anledning til å feirer dagen. De politiske partier er oppløst. Fagorganisasjonen står under tysk kontroll og hverken tyskerne eller landsforfedrene til er se ett

arbeidsgiverne så ikke med blide sine på denne demonstrasjon og stakkars de som på arbeidsplassen arbeidet side om side med arbeidsgiveren. De fått nolt herre mange droie stikkeller uten å ha noen anledning til å ta igjen.

Deltagelsen i toget volste for hvert år. I 1896 var det sifleses 7000 deltagere. I 1906 10000 og i de senere år fra 30 til 40,000 deltagere. 1. ste mai demonstrasjonene ble til en begynnelse sterkt motarbeidet av arbeidsgivene og den borgelige presse. Berig gjaldt dette i 1897. Det ble ved en kraftig agitasjon forsøkt å stoppe tilslutningen

og flere arbeidere ble truet ned avskjed hvis de ble sett i 1. ste mai-toget. At det var noen enkelte som både seg for truslen var ikke til "ung", men til gjengjeld var det mange fler som tok det opp som en direkte fornærrelse og drov en sterkere agitasjon enn ellers og med godt resultat. Etterhvert som organisasjonen vokste, øket også tilslutningen og har i de senere år virkelig vært en arbeidernes hensettingsdag. Om det ennå finnes en del som ikke tildekket bare navne 1. ste mai så er det ikke lange som vover til gjettur til for det.

Som før nevnt ble dagen instiftet for en agitasjon for 8 timers dag. Etterhvert ble det også utvidet til å omfatte andre for arbeidernes aktuelle spørsmål. Så som ferie, bekjempelse av arbeidslosheten, fredearitasjon, protest mot tullhusloven, protest mot dommerne over politiske og faglige delmøte var ved å ha lang arbeidsledere i utlandet, ja så si alt som var av interesse for arbeiderklassen. Når dagen ble satt til 1. ste mai så var det for å gi dage en symbolisk betydning. Som våren bryter fram og før alt som er i slogen og på parken til å spire og vokse, slik er det også med arbeidbevegelsen. Fra et lite fra er det vuset op til en sterk, en øget

sterk bevegelse og de resultater denne bevegelse har gitt er store og gode. Men selv om bevegelsen er sterkt er den desverre enda ikke sterkt nok til å forhindre krig og brutale overgrep. Vi står nu att foran 1. ste mai. Det blir heller ikke i år noen anledning til å feirer dagen. De politiske partier er oppløst. Fagorganisasjonen står under tysk kontroll og hverken tyskerne eller landsforfedrene til er se ett

demonstrasjonstog med plakater som utvilsomt ville ha innskrifter der gikk overfalsmennenes og forradernes "ære" for natt. Riktignok er det så at 1. ste mai også feires i Tyskland og at det rekåmeres med en enorm tillslutning, men en 1. ste mai i Norge under nuværende forhold vil sikkert nok bli en gjentagelse av årsdagen for overfallet på Norge. "Tyst trafikk"

Fagorganisasjonen står for øyeblikket under tysk kontroll og må føre en defensiv politikk. Det har hevdet tidligere mange gang at fagorganisasjonen har litt nederlag, men den har alltid kommet stertere igjen og den skal også denne gang komme stertere igjen enn noensindre tidligere. Våre ideer kan aldri dø. Den kan lide nederlag, men det kommer en dag da vi har fått ryddet vekk alt som kan hindre arbeiderklassens fremgang. La 1. ste mai i år bli en rolig dag, men arbeidere, mist ikke motet. Selv om det for øyeblikket ser litt mørkt ut så vet vi, så føler vi at det er vi som til sist skal seire.

Arbeiderne kan ikke knekkes, men Samhold må til.

Slå ring om fagorganisasjonen. Bare ved en sterk opslutning om fagorganisasjonen er det mulig å kunne motarbeide de tyske krav om forlengelse av arbeidstiden, nedslag av lønningene o.s.v. Det har hittil vært mulig å bremse litt på tyskernes krav og ved en samlet front er det mulig å holde igjen. Vi vil ha vår frie fagorganisasjon igjen.

Rygraden i N.S.

Redaksjonen får stadig forespørser om hvad slags individer N.S. er bygd opp av, og hvem de kalles for det nye Norges rygrad.

Tål orientering skal vi derfor intiden framover offentliggjøre navner og datoer, som vil vise hvor markstukken denne rygraden egentlig er.

Fra Sør-Odal meldes.

I spissen for nasistene i Sør-Odal kommer sognepresten. Han er en bror av Sylv Cvitq den nye kapelmester i Oslo kringkasteren, som jo også er en ivrig nasist. En tuberkuløs og degenerert son av sognepresten er meget flittig når det gjelder å øve terror i bygden.

I prestens nabolog har en giftegal enke fra Moen som til å begynne med forstilte meget religiøs, hun har nu gått inn i N.S. for derigjennem å tekkes sin sjelssøgor som er enkemann. Men hun har en rivalinde en gammel peppe ved navn Janette Karlsrud. Hun er godt kjent for sin uslekkelige tørste, og er flere ganger blitt funnet i veigrøten i mør eller mindre stinkende tilstand.

Som man ser en passende omgang for nasiprest. En lærer Jasle Fossvold, tre ganger truet med avskjed på grund av fyll forsøker nu å redde sitt skinn med hjelp av N.S.

Sakfører Gårder hadde en regat god sakførerforretning og var komisjonær for Boligbanken og Hypotekbanken. På grund av fyll har han mistet alt, og har ikke så meget som sitt eget kontor engang. Men til gjengjeld går han nu og spraler i Hirduniform, og til stadighet meget fuktig. Til dette kommer nok en skrullet lærer, Pedersen ved Disenåen skole. Dett er meget fremtredende medlemmer av N.S. i Sør-Odal. som man ser en pen pukett, i sannhet ingen inponerende reklame for N.S.

Alle leser N O R G E.

DEN NORSKE MVTBOK

OPPLYSNINGER OM DET TYSKE
OVERFALL PÅ NORGE.
(April - Juli 1940)

FORHANDLINGER MED TYSKLAND,
9. og 10. april.

Den 9. april kl. 4 om morgen kom den tyske sendemann i Oslo, dr. Brauer, i utenriksdepartementet og overleverte utenrikssminister Koht en rekke krav fra sin regjering.

Alt flere timer før disse krav ble overlevert, hadde tysk krigsmakt begynt overfallet på Norge. Omkring kl. 12 midnatt var det blitt meldt at fremmede krigsskip passerter Færder inn Oslofjorden, og 3/4 time senere kom melding om at det var blitt vekslet skudd mellom disse krigsskip og de norske befestninger på Bolærne og Rauer. Omkring kl. 2 om morgen kom det melding om 5 store tyske krigsskip som gikk forbi Bergens ytre befestninger. Kl. 3.30 meldtes om 2 krigsskip som hadde passert Agdenes inn Tronheimsfjorden. På samme tid var de krigsskip som var kommet inn Oslofjorden, 4 store krigsskip med endel små, nådd fram til Filtvet, og sårte etter bøygte kampen mellom disse krigsskip og Oscarsborg festning. Kampen var således i full gang og den begynte også like etter dette utenfor Bergen.

På denne tid var det, som nevnt, at den tyske sendemann i Oslo kom med sine krav til den norske regjering. Han overleverte til den norske utenrikssminister et memorandum som hevdet, at mens Stor-Britannia og Frankrike hele tiden under sin krig mot Tyskland hadde ført krig også mot de nøytrale, så hadde Tyskland derimot stadig anstrengt sig for å verne om de nøytrale rettigheter. Til slutt hadde den tyske regjering fått i sine hender dokumenter som beviste at England og Frankrike i fellesskap hadde vedtatt å føre krigen over på de nordiske staters område, bl.a. ved

å besette Narvik og andre punkter i Norge. Den tyske regjering hadde nå, sa den, uimotsigelige beviser for at dette ville skje i de aller nærmeste dager, og den mente å kunne slutte seg til at den norske regjering ikke ville gjøre motstand mot slike tiltak. Hen, heter det i dette memorandum, om så den norske regjering hadde villet ta motforholdsregler, så ville den ikke være sterk nok til å motsette seg med hell den engelskfanske aksjon. Den tyske regjering ville ikke under nogen omstendigheter tilde at vestmørtene gjorde Skandinavia til en krigsskjueplass mot Tyskland, og at det norske folk derved eller indirekte ble misbrukt til krig mot Tyskland. Den tyske regjering vil ikke uvirkelig vente på at en slik plan blir satt i verk, og har derfor idag innledet bestemte militære operasjoner som vil føre til at strategisk viktige områder i det norske statsområde blir besatt. Riksregjeringen overtar dermed under denne krigsverhet for Kongeriket Norge. Den er bestemt på fra nå av med sine maktmidler å forsvare forsvar freden i Norge mot ethvert engelsk-fransk angrep og definitivt sikre denne fred. Riksregjeringen har ikke ønsket denne utvikling. Ansvarer bører sårene England og Frankrike. Begge disse stater forkynner hyklerisk at de vil verne de små land men i virkeligheten over de voll mot dem i det håp derved å kunne ivørksette den ødeleggelseskrieg de har rettet mot Tyskland og daglig mer og mer forkynner. De tyske tropper betrar derfor ikke noks grunn med fintlig sinnslag. Den tyske overkommando har ikke til hensikt å bruke de punkter som de tyske tropper besetter, som operasjonsbasis for kampen mot England så lenge som den ikke blir tvinget til det ved tiltak av England

og Frankrike, da disse militære operasjoner utslukkende har det mål å sikre Norge mot den planlagte besettelse av norske støttepunkter mot engelsk/fransk stridskrefter. Riksregjeringen er overbevist om at den ved denne aksjon også tjenner Norges interesser, for denne sikring med den tyske hærmakt byr for de skandinaviske folk den eneste trygd for at deres land under denne krig ikke blir til en slagmark og en skueplass for kanske de frykteligste kamphandlinger. Riksregjeringen venter derfor at den norske regjering og det norske folk vil motta den tyske aksjon med forståelse og ikke gjøre nogen slags motstand mot den. Enhver motstand vil bli brutt ned med alle midler av de tyske stridskrefter som blir satt inn, og vil derfor føre til en fullständig nytteløs blodsutgydelse. Den norske regjering blir derfor anmodet om med største hast å ta alle rådgjelder for å trygge de tyske tropers framrykning uten rivning og vanske. I samsvar med det fra gammel tid bestående tysk/norske tilhøve erklærer riksregjeringen til den norske regjering av Tyskland ikke har til formål ved sine tiltak nå eller i framtidens å antste Kongerike Norges territoriale integritet og politiske selvstendighet.

I tillegg til dette memorandum fulgte en såkalt "oppstegnelse" som inneholdt en liste over tiltak som den tyske regjering ønsket at den norske regjering skulle føre.

Det var følgene ting:

1. regjeringen skulle sende et opprop til folk og hær om å unnlate all motstand mot de tyske tropper når de besatte landet.
2. Den skulle gi befaling til den norske hær om å opta en forbinnelse med de innrykkende tyske tropper og gjøre de nødvendige avtaler om loyat samarbeid med de tyske befallshavende. De norske tropper skulle få beholde sine våpen for så vidt de ikke oppfører tillot det. Til tegn på villighet til samarbeid skulle på alle de militære anlegg som tyske tropper nærmest sig bli heist det hvite flagg ved siden av nasjonalflagget. Det skulle bli

sambandskommandoer a) til befallende over de tyske tropper som rykket inn i hovedstaden (offiserer fra hæren, marine og luftvåpenet) og b) til de stedlige troppeførere. Omvendt ville den tyske befallshaver sende sambandsoffiserer til de norske overfalsmenn. Oppgaven for sambandskommandoen skulle være å sikre et knirkefritt samarbeid og hindre sammenstøt mellom tyske og norske tropper.

3. De militære innretninger og anlegg som de tyske tropper ville trenge for å sikre Norge mot den ytre fiende, særlig kystfestningene, skulle uskadt bli overgitt.

4. Nøyaktige dokumenter om minesperring som måtte være utlagt av den norske regjering skulle bli stilt til rådighet.

(Fortsettes n.nr.)

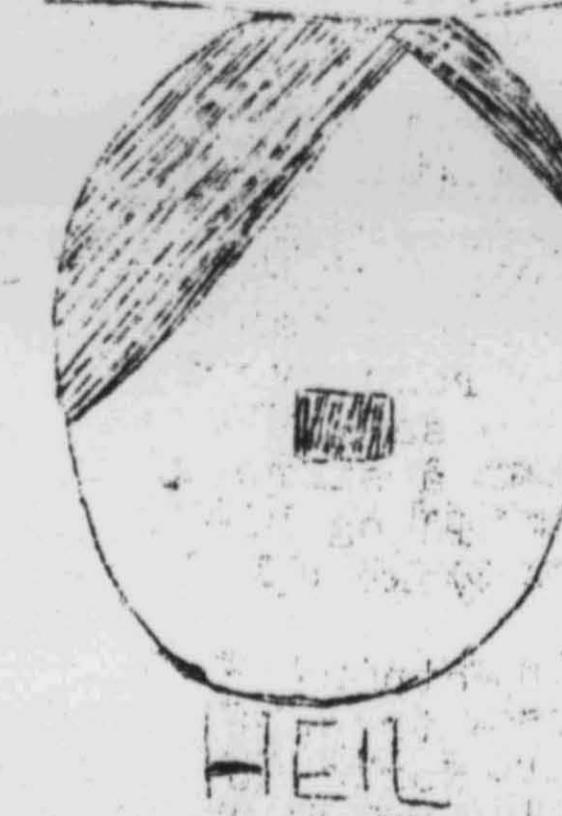
Forsettes fra side 1.

Hird og våbenære.

Dessuten var hirdmennene Tangen, Borge Thorstensen og Alf Seberg til stede. (Den siste ble avskjediget fra sin provisorstilling ved Skiens apotek p. g. a. grove undarslag av sprit - tross flere advarsler) Gutten fikk 15 slag. Etterpå bed sadistene ham brus og kaker hvis han ville melde seg inn i hirden. Gutten hadde ikke knydd under mishandlingen og så nei både til kakene og medlemsskapet.

Lignende historier er det nok av. Hirden hevder sin "våbenære" fortrinsvis mot barn og vergeløse folk med norsk og tysk politi til å redde seg i et knipetak.

Samtidig er det en folkeforlystelse å oppleve hvordan hirdmennene vrir og snor seg for å slippe tjenesten i regiment Nordland. Det er mye morsommere å leke gangstere i Norge.

HITLER HAR SAGT!

Vi ønsker ikke å blande oss inn i andres rettigheter, å legge bånd på andre folks liv, å undertrykke eller underkue andre folk.
LIPPE, 14/1-34.

En nasjon har vaktet til bevissthet om sin egen styrke. Når den ovriga verden spør hva alt dette betyr, hva vi ønsker, da kan vi svare: "Hjemme, alt; i utlandet, bare å få være i fred". Vi har et stort mål foran oss; et mektig arbeide for å reformere oss selv, vårt liv, vårt felles liv, vår økonomi, vår kultur. Dette arbeid forstyrrer ikke resten av verden. Vi har nok å gjøre i vårt eget hus. HERA, 17/6-34.

Den tyske regjering, som det tyske folk, er fylt av et betingesløst ønske om å gjøre det størst mulig bedrag til bevaring av freden i denne verden.
HAMBURG, 17/3-34.

+ Den 16 mars 1935 bekjentgjorde Tyskland at det hadde inført verneplikt +

Tyskland er Vestens bolverk mot bolsjevismen, og vil i kampen med den møte terror med terror og vold med vold. BERLIN, 29/11-35.

Vi ønsker å være et fredelig element bland nasjonene. Vi kan ikke ofte nok gjenta det.
BERLIN, 30/1-36.

+ Den 7. mars 1936 besatte Tyskland Rhinland og brøt Locarno-pakten +

Jeg ønsker å få et monument i mitt folks hjerter. En 30-cm. granat kostar to tusen mark. Hvis jeg har tusen mark til, kan jeg bygge et arbeiderhjem.
KARLSRUHE, 12/3-36.

Det tyske folk ønsker ikke å fortsette med å føre krig for å rette på sine grenser. Hver rettelser kjøpes med offre som ikke står i noe forhold til det som bare bokstaven, men enden i Locarno-pakten. BERLIN, 13/1-34.

Bak Kulissene.

TEATER
OG
KRINGKASTING.

friste folk til å følge sendingen og etterhvert svelge både nyheter og den politiske propagandaen. Å medvirke i kringkastingen er derfor blitt å yte undertrykkerne og fedrelandsfördeerne hjelp, og det er derfor enhver norsk skuespiller og skuespillerinnes plikt å nekte å opdre i radioen selv i de tilsynelatende uskyldigste programmer.

Det har vist seg at det ikke er noen riksiko forbundet med å holde seg borte fra kringkastningen, for en stor del av den norske skuespillerstanden har allerede fått øinene opp for hvad det er kringkastingen blir brukt til og har derfor nektet å opdre, uten at det derfor er blitt foretatt noe mot dem. Og det økonomiske tap enkelte vil lide ved å slutte med sin medvirkning er lite mot hvad tusner av andre allerede har ofret for å gjøre vår passive motstand mot undertrykkerne effektiv.

Vi nermer oss sluttkampen og hver må gjøre sitt for å øke motstanden mot tyrmaniet. Den som ikke vil vere med, men fortsetter å gi makthaverne støtte, selv om det bare er indirekte vil bli husket når friheten er gjenvunnet, og fra idag vil det bli regnet som brudd på vårt norske samhold hvis en skuespiller fortsetter å stille seg til disposisjon for kringkastingen.

Oslo 10. januar 1941.

Dette brev kom N.S. ihende og følgende skrivelse ble sendt fra Kultur og Folkeopplysningsdepartementet:

Til formann for teaterlederforeningen.

herr teatersjef A.O. Normann.

Gjennom en skrivelse til Norsk skuespillerforbunds formann har vi gjort oppmerksom på at en skuespiller aom av politiske grunner verger sig for å opdre offentlig, det være sig på et norsk

teater i norsk rikskringkasting. Eller ved en tilstelling eller i festlig anledninger som norske myndigheter arrangerer vil bli hektet å dyrke sin kunst i Norge. Vedkommene kunster vil likeledes bli hektet utreisetillatelse for optreden i et annet land. Des samme alvorlige følger vil det ha for en skuespiller dersom han av politiske grunner utsetter kolleger som loialt har gått med på samarbeide med N.S. eller andre personer som han i embets medfør kommer i berøring med for trakassering.

Disse bestemmelser gjelder imidlertid ikke bare skuespillerne men også alle de funksjonærer og scenearbeidere som er ansatt eller for kortere tider lengere tid engasjeres ved teatre.

Vi ber Dem om straks og på besste vis må gjøre personaliet ved de respektive teatre kjent med dem.

Oslø, 11-1-41
Gulbrand Lunde. (sing.)

Finn Halvorsen (sign)

Denne skrivelse skapte stor forbitrelse i skuespillerkrets og resulterte i følgende svar:

Rundskrivelse til medlemmene.
Herved meddeles at styret har sendt følgene skrivelse til konst. statsråd Gulbrand Lunde:

Vi har mottatt Deras skrivelse av 11.ds. til formannen for Norsk skuespillerforbund og gjort våre medlemmer bekjent med innholdet.

Forbundets styre føler det som sin plikt å gjøre Dem opmærksom på at skrivelsens innhold har vært stor uro blandt våre medlemmer, og vi er forbauset over at en anonym skrivelse kan foranlediger en slik hen vendelse til forbundet, og at denne har fått en så truende form.

Vi er forvissset om at våre medlemmer vil fortsette å oppfylle sine kontrakter og utføre sit arbeide helt loialt i denne årsskifte tiden, men mener at de som alle andre borgere må ha full disposisjon over sin fritid og ut fra strenge kunstneriske, svigtskifte og velferdsgrunner må få lov til å motta eller avslå tilbud om optreden som faller utenfor Deras kontrakter. I håb om at De ikke

vil bestride denne kunstneriske og menneskelige frihet for våre medlemmer tegner.

Arbedigst
i styre for norsk skuespiller-
forbund.

Harald Shwezen. Tore Foss
Gunnar Olram Toralf Sande.
(fung.formann)

Henny Schonberg.

Tyskerne og N.S. samarbeidet nu med teaterlederne, skuespillerforbundets styre og skuespillerenes tillitsmann for å drifte fram saken. Her ble den trussel framstilt at hvis en skuespiller nektes å opptre vilde både han, hans taatresjef, tillitsmannen ved taatret og skuespillerforbundets styre bli arrestert. Da dette ikke hjalp, truet man med også å arrestere hele personalet ved teatret og stenge samtlige teatre i landet.

Imidlertid holdt skuespillerne fast ved sitt. Det var den ene forhandling etter den andre fire på alle punkter. Sluttsresultatet ble at en skuespiller ikke kan tvinges til å opptre i Norsk rikskringkasting eller på møter og tilstellinger.

Det viste seg at overfor skuespillerenes urokkelige samhold stod tyskerne og N.S. maktesløse.

Det som nå sendes av skuespill i kringkastningen er gammel lydbåndoptak. Skuespillerne er naturligvis misfornsiert med å bli misbrukt på denne måte. At det er lydbåndoptak ser man best derav at mange av de optrødende er langt borte fra Oslo. Eksempelvis er Martin Linge som stadig optrør i disse skuespill for lengst avreist til London. Det finnes desverre enkelte som bryter blokkaden, men disse usla forreidere skal bli husket. At hele forestillinger blir kringkastet fra teatret kan ikke hindres, men hvis et teaterpersonale optrer i kringkastingen, risikere vedkommende teater å bli boikottet av publikum. Det finnes enkelte nazister blandt skuespillerne, men svært få, og det er uudelige og mindre kjente kunstnere.

(fortsetter side 11)

Fortsætter fra side 10.

Bak kulissene.

Tyskerne åpner i disse dager sitt eget teater i Oslo. De skal spille velgjort på Nationalteateret og Casino. DET ER EN SELVFOLGE AT DISSE FORESTILLINGERNA BOIKOTTES AV NÆRMILJØEN; når vi nå ser at tyskerne hensikt med dette teateret er fremme tysk kultur på den norske kulturs bekostning, er det klart at norske musikkere, sangere, skuespillere og dansere ikke må medvirke. Den kjente tyske skuespiller Heinrich George uttalte i Oslo at sentralt er den tyske kulturs panservogn. LA DETTE TYSKE ANGREP PÅ KULTURFRONTEN BLI EN FJASKO.

Alle kringkastingslyttere husker sikkert en ny hallomann, Idar Tranar før Idar Tranar, som opptråtte på arenaen ifjord den 9. april. Han annonerte proklamasjonen til den nye selvbestaltede statsminister Vidkjent Ueling. Denne mann er en avdanket operasanger. Han ble av N.S. funnet skikket til en slik judasjobb. Han ble imidlertid sjaltet ut da det kom for mange klager på ham. Av 100 brev kringkastningen fikk var det 90 klager på ham, men sin gasje har han like fuldt. Det er nå på tale at han skal sette i sende operaer for kringkastningen. Noe synes vel kringkastingen han bør gjøre for den gasje han har, det er ca. kr. 8000 pr år.

TIL NORSKE KVINNER.

De norske jentene er stort sett et sorgelig kapitel. På enkelte steder holder de rom stand og er med de norske gutta, men på andre steder er det til og med så galt at de er med de øvrige kvalitene.

Vad som er disse tytterne så over alt måtte tilsvarende er det enkelt, i forstå.

Denne jentene kan være sikre på at det kommer en dag, og da vil det ikke bli godtatt som undskyldning at de har homsejjerne og tilsvarende forstand.

VI HAR FATT ENDEL NYE NAVN, MERK DERE DEM SOM ER SAMMEN MED TYSKERNE. DET KOMMER EN DAH ETTER DENNE.

OSLO.

Berit Svensson Sorgenfrigt. 39
Marit Iedersen, Fuglehaugsst. 13
Solvig Gundersen, Tøienst. 36
Curid Flid, Gabelsgt. II.
Mosse Karin Johanssen, Lindemannsgt. 6.

AKER: (Kjelsås)

Sylvia Lie, 15 år, Gladsvei.
Edwig Hansen, 17 år, Kjetilsvei.
Edle Kristiansen, 16 år,

Kjelsåsvei 108.

Randi Harni, 16 år, Haugen.
(Tåsen)

Karin Overland, 18 år, Tåsen.
Inger "Tulla" Hansen, Tåsen.

(Lilleaker)

Anna Stubberud, 18 år, Ombergvn.
Else Stubberud, 17 år, Ombergvn.
Ruth Stubberud, 17 år, Ombergvn.

BERUM.

Liv Martinsen, 22 år, Smedv. 5.
Fru Guldbrandsen, ca. 28 år.

Bjørnemyrsv. 14.
Adda Grunstvedt, ca. 22 år,
Tveteveien

Ingeri Grunstvedt, ca. 18 år,
Tveteveien.

LILLESTRØMEN.

Søstrene Nysether Nesa.

Søstrene Worsøe.

Gunnvor Johansen, Ingesgt. 7.

Liljan Skogvold, Parkallen.

Ebba Gundersen, Brogt.

Elsa Lunde, St. Olavsgt.

STRØMLIEN.

Liljan Anderson, Strømsveien.

Skøitelsperske Karin Stav.

Mappe 76
Ekspl. 7A
Arg. 1941
O.V.
Jfr.

2071

Nr. 5.

N O R G E

sidel2

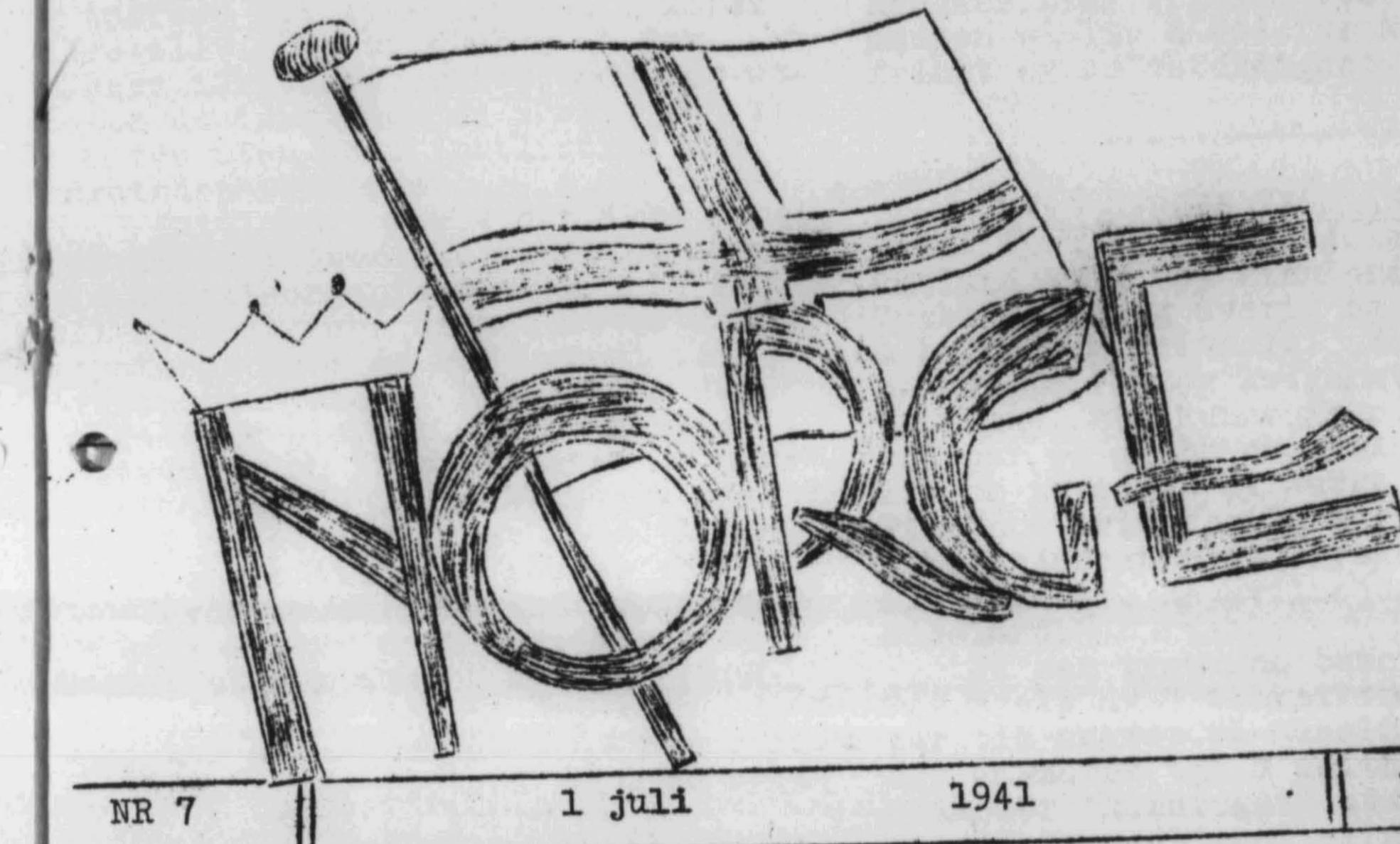
I det avisers skrik går i pressen får vi meddelse om at Fagforeningens sangforening er oppløst. Årsaken er at foreningen har fått en representant i Oslo Arbeiderparti.

Formannen i forhengen påpekte overfor kriminalpolitiet at sangforeningen ikke var noen politisk organisasjon, men hadde kun den kulturelle oppgave å arbeide for sangens fremgang. Efter en del forhandlinger fikk sangforeningen tillatelse til å avholde sin avslerte 50-årsjubileums konsert. Det blir sittet i dette tilfelle et grav-sli. Ved siden herav er det også en rekke andre foreninger i alt 25 som har hatt en eller annen kontakt med ett eller annet politisk parti som dtår fort til å oppløses.

DET ER ALTSÅ FRIHETEN VI HAR I VENTE.

FUSK KINOSTREIKEN.

Vi må etter minne om at der er iverksatt kinostreik. Selv om streiken er virkningsfull er det endel som tror at streiken er ophevet. Dette er ikke tilfelle. Sålenge den gamle kinoledelse ikke får igjen stillingene sine. Sålenge det fortsatt framvises nasifilmer og agitasjonsfilmer. Sålenge tyskerne betaler pris. Sålenge det ikke er anledning til å opføre sig frritt med å le eller gi uttrykk for sitt nishag med dårlige filmer. Sålenge avisene ikke kan gi en fri kritikk over filmene. Sålenge det fins tyskere og nazister på kinoene. Sålenge skal kinostreiken være. Vis dig som god nordmann gå ikke på kino la streiken bli helt effektiv. La oss vite at du selv går på kinoene, bare er tyskerne og forred...

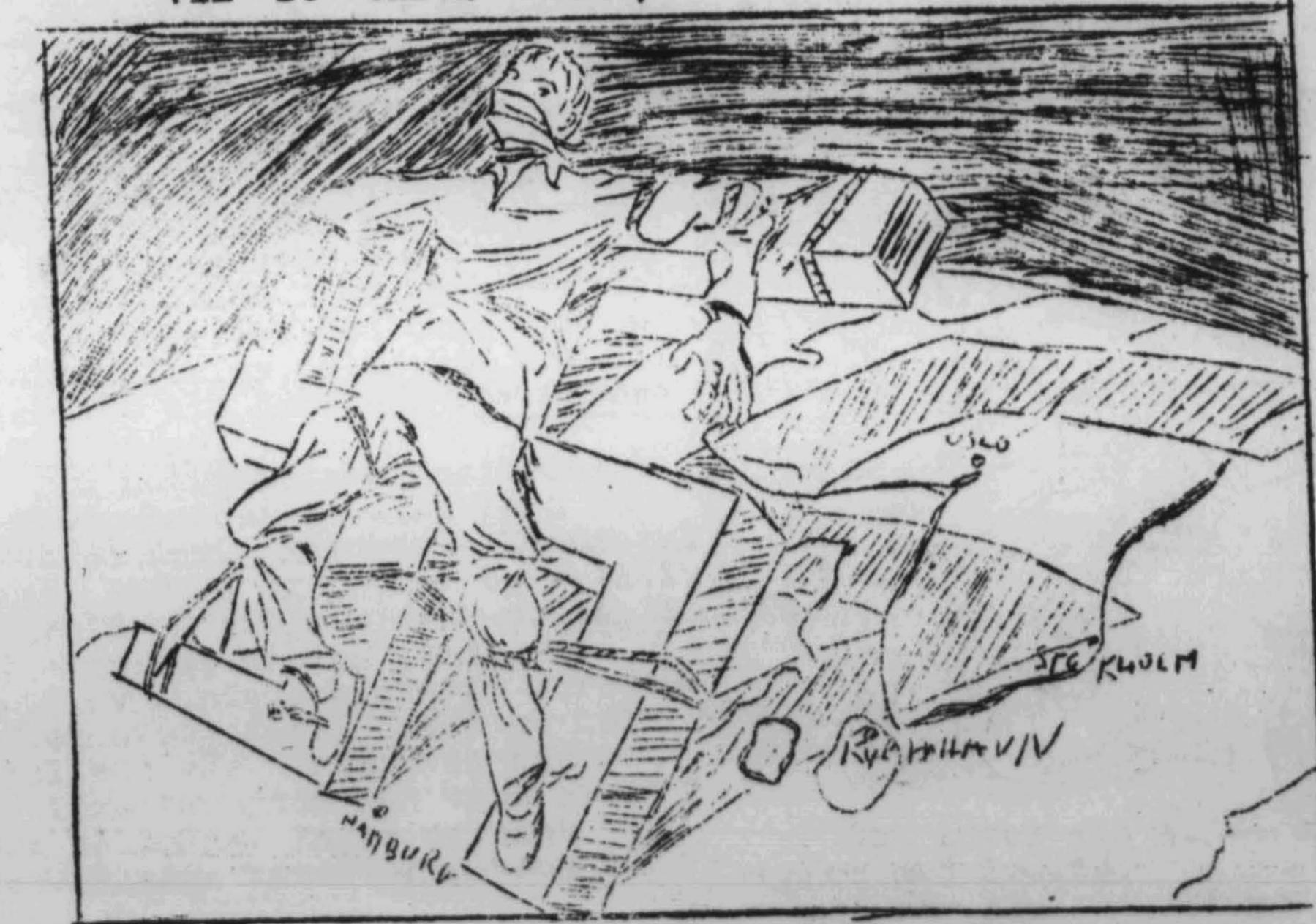
NR 7

1 juli

1941

1ste årg.

VIL DU UNDGÅ DETTE?

SÅ KJEMP.